

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "
Pe 1 lună ... 2 "Nr-ul de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

TRIBUNA

Iubileul ziarului „Zastava”.

(R.) Numărul din urmă al ziarului sârbesc »Zastava« este festiv: voluminos și ilustrat, aducând portretul lui Miletici, și făcând istoricul vieții acestui mare luptător național sârb. Viața lui însă este strâns legată cu însăși viața națională a Sârbilor din Ungaria; de aceea numărul acesta jubilar al ziarului »Zastava« este și o pagină de istorie națională sârbă.

Patruzeci de ani e mult atât în viața unui om cât și a unui popor; este însă mult mai ales în viața unui jurnal, pentru că se știe: viața noastră a celor dela jurnalele naționale e bogată numai în privațiuni, suferințe, prigoniri și ani de temniță.

Iar dacă vre-un ziar de al naționalităților a avut parte de toate acestea, se poate afirma, fără nici o supărare pentru alte ziare, că »Zastava« poate fi pusă în frunte. Ea s'a întemeiat în ajunul inaugurării așa zisului constituționalism maghiar. Cu program radical și condusă de cel mai strălucit tip sârbesc, Svetozar Miletici, bărbat intransigent, fire de-o răă energie, condei ager, cu porniri generoase, democrate, naționalist care-și închină întreaga ființă numai cauzei naționale, neîndurător față de cei răi, dârz în fața adversarului, — prin »Zastava« s'a inaugurat atunci cea mai strajnică eră de lupte și frământări naționale. Sistemul maghiar, care venea să se întroneze în locul celui austriac și-l face iute adversar. Îndeosebi ajunge în violent conflict cu regimul lui Tisza, care lovind în Miletici și

»Zastava« își inaugurează așa zicând politica sa față de naționalități, politică pe care însuși Tisza Kálmán a formulat-o atât de precis în cuvintele: *Zdrobirea naționalităților!*

Miletici Svetozar, care în parlament luptă cu vorba, iar în afară cu pana, ajunge astfel consacrat cel dintâi și poate *singurul martir adevărat*, în luptele naționale de 40 de ani încoace.

Camera maghiară aplaudă frenetic pe Tisza Kálmán, când acesta anunță că față de Miletici s'a simțit îndemnat a suspenda legea: îl arestase adecă deși era deputat, și lucru nemai întâmplat cu nimeni, e ținut în prevenție până în ziua judecării procesului.

»Marele agitator« cum îi s'a zis, nici n'a văzut apoi patru ani de zile, decât întunecul temniței, iar după suportarea pedepsei ce i-s'a dictat, a eșit din temniță sdruncinat trupește și sufletește.

Peste mintea aceasta mare și luminoasă se depusese o ceață.

Ginerele său dr. Iasa Tomici, a luat prin urmare o grea moștenire și sarcină, angajându-se a urmă lupta și a susține jurnalul întemeiat de Miletici.

A urmat aceeași cale de politică intransigentă, așa că și sub dânsul »Zastava« nu odată a stat înaintea curții cu jurați din Segedin, ear redactorii săi în temnița Segedinului. Scriitorul acestor rânduri mai ales în temnița Segedinului s'a mpretinit cu luptătorii sârbi dela »Zastava«.

Luptătorii n'au desarmat însă o singură clipă, ci la 1895 pe când ziarul îl re-

dacta Dr. Gavrița, au contribuit la succesul congresului național din Budapesta, precum de atunci încoaci au căutat să întărească alianța naționalităților, scutul cel mai tare în luptele politice ce purtăm.

Sârbii în genere, — dar în particular partidul radical sârb, și-a arătat nu odată recunoștința și dragostea pentru stegarii din jurul numitului ziar. S'au dat dovezi mai ales cu prilejul împlinirii a 70 de ani de viață a lui Miletici, când din toate părțile locuite de sârbi, s'au adus omagii bătrânului întemeietor și actualului conducător al »Zastavei«.

Tot astfel au serbat sârbii Duminică. Noi, aliați credincioși ai sârbilor, simțim o deosebită bucurie când putem înregistra zile festive în viața lor. Bine știm, că o asemenea zi mare hrănește pe ani întregi sufletul luptătorilor, ear în mijlocul luptelor ce purtăm nutrim mereu dorința, ca străduințele aliaților noștri să fie încoronate cu cel mai mare succes.

Resplătit. Foaia oficioasă a guvernului publică știrea că dl C. Burdea a fost numit consilier regesc de *curte*, va să zică »Ilustru«. Primarul Octav. Bordan a fost numit cavaler al ordinului Francisc Iosif.

În același timp presa maghiară îl încarcă de laude pentru că la serbarea de Duminică a *procurat* »maghiarismului« *plăcerea să nu se cânte* »Gotterhalte«.

Dl Burdea într'adevăr merită laudele »patrioților«, căci deși cu acest prilej veniseră la Caransebeș un arhiduce, patru generali și peste douăzeci oficeri superiori precum și vre-o 200 soldați, *muzica militară nu s'a găsit însă...* Probabil, adecă sigur: *nici nu s'a cerut*, căci

SCRISORÎ.

III.

Lui Adrian.

Suntem cu toții în Arenele Romane, frumosul amfiteatru, menit a ne reaminti petrecerile străbunilor noștri. Mare preț n'am pus pe jocurile alea costumate, numite »povestea neamului«. Căci e o comedie întregă, să vezi o mătăhală, reprezentând pe Traian și să mai vezi pe neica Traian, căzând de-a berbeleacu de pe calul alb ca spuma laptelui. E prea mare artificialitatea în aceste jocuri, decât să-ți dea iluzia trecutului istoric, cu toată măreția lui. Și tot atât de jignitoare pentru caracterul festiv al sărbătorilor sunt trântelile luptătorilor de meserie, ce-ți reamintesc poezia »Când cu comedia« a lui Vlad Delamarina:

Hopa țupa, țupa-hopă
Și-o găsit Neamtoniu popa...

Dar, când arenele se ticsesc de cântăreți din toate părțile, când grupurile inundează pe scenă, fiecare sub câte-un steguleț, ear miile din amfiteatru își țintesc privirile spre ei, simți că începe adevărata poveste a neamului. Căci da, e o poveste privilegiată ce ți se îmbie, cum nimeni n'a visat-o mai frumoasă, o poveste de-o durată scurtă, căci ca mâine feeria asta de oameni, de costume, de mișcare se spulberă și nu rămâne decât o amintire.

Rînd pe rînd șirurile de cântăreți își ridică glasul spre cerul cu soare. Știi cum se înalță fumul cuvios de tămâie, în semn că jertfa e primită? Așa se înalță cântecul lor spre cer. Când în imnuri de evlavie creștină, când în doine de dor și iubire. Câtă sfințenie e în cântecele de dor și iubire!

Toate melodiile pare-că au o legătură comună. Din toate s'aude acelaș suflet, bătând aceeaș inimă. Mici coloraturi locale. Câteva deosebiri de temperament. Ici-colo influența precumpănitoare a neamurilor ce ne încunjură. Peste tot însă acordurile moi, duioase, sau săltărețe alocurea, cari esprimă întreg felul de a simți și cu deosebire de a iubi al poporului. Judecând după cântecele noastre, e prea evident, că între toate popoarele cu cari venim în atingere, noi Românii iubim și cântăm mai mult.

Unitatea în simțire iese la iveală cu deosebire în melodiile cântate împreună. Dintre aceste una a fost ascultată în picioare și cu capetele descoperite, de toate miile de Români.

Nu știm, fost-a momentul psihologic al acestor zile, sau m-a înșelat pe mine fantazia, dar mi s'a părut, că acel *fortissimo*: »Fie domn, glorios, peste noi«..., din cântecul solemn, a fost unul din pasagele cele mai simțite în concertul întreg.

Momentul, evident, e istoric. Să fie atâtea mii de Români uniți în acelaș gând e o mare isbândă a vremii. Fără zgomot și mari pregătiri, fără manifestații teatrale, îmbrățișări și agape, s'a săvârșit această unire. E vraja cântecului care i-a pornit pe toți pe acelaș drum.

Și, Doamne, cât ne-a trebuit până aci. Ce bine le stetea acum la aceste mii de oameni împreună. Câtă potrivire între Moș și Moldovean. Ce asemănare în port și grai și cum se împacă gândurile unuia cu ale celuilalt. Și totuși nu se cunoșteau și-și erau până acum mai străini ca străinii. E mai bine de-un veac de când ne împrimutăm unii altuia din avutul nostru sufletesc. E mai bine de-un veac de când cărturarii noștri se cunosc și trec granițele pentru a lumina pe unde pot. Niciodată însă până acum țărani, ei între sine, nu s'au cunoscut și nu și-au dat mână cu mână. Acum s'a întâmplat și aceasta. Aici e cucerirea...

Am azistat, întâmplător, la o înfrățire a trei țărani, care mi-a rămas adânc intipărită. Mergeau pe drumul spre Palatul Artelor. Un Moș, un Bănățean și-un Român din Dumbrăveni în Moldova. Erau veseli și-și cântau încet marșul național. Nu se potriveau însă de loc în tact, pentru că Dumbrăveanul cânta mai repede, după varianta din țară.

— »Măi, da încet vă deșteptați voi! Cântați mai repede, bre. Iac'asa!«... și începu să dea tactul mai vioi la »Acum ori nici odată«.

Ceilalți doi prinseră ușor tonul, învățară melodia după felul ei de aici și tustrei continuară marșul, fără a se mai împedica.

Câte explicații de-aceste nu vor fi avut loc între cei ce s'au întâlnit! Câte apropiări! Acesta era și rostul venirii voastre, dragi cântăreți, vestiitori de vremuri mai bune; stabilirea unui *tempo* comun în marșul deșteptării.

Fidelio.

dacă venea, trebuia să cânte »Gotterhalte«. Așa însă la desvălirea statuei s'a cântat »Hymnus«-ul maghiar... În reședința foștilor grăniceri români, la o serbare *dinastică*, un cor compus din Unguri și Ovrei, a cântat *ungurește*...

Pentru astfel »de aranjament« dl Burdea, nici vorbă, ajunge în fața Ungurilor »patriotul« cel mai mare.

Se găsește însă un ziar unguresc arădan, care zice că n'a fost tocmai fericit aleasă ziua desvălirii: a doua zi după serbarea dela Golgota (Arad). De știă că Ungurii nu se mulțumesc cu programul executat, dl Burdea era capabil să mai adauge un punct: »Kossuth Lajos azt üzente!«

Congregația de toamnă a comitatului Arad este convocată pe 24 Octombrie și zilele următoare.

Convocătorul conține 196 de puncte, între ele unele de interes politic. Curenda comitatului Timișorii pentru înfrânarea așa numitei »agitații naționaliste« va trebui să întimpine o energică veștejire din partea membrilor români ai congregației noastre.

Alt punct de interes osebit este fixarea *budgetului pe 1907*, cu privire la care comisiunea permanentă vine cu propunerea, ca pentru acoperirea furțișagurilor lui Krivány, afară de darea suplimentară de 2⁰⁰, să se mai facă un nou arunc suplimentar de 1¹/₂⁰⁰. Natural, că pentru a combate aceasta nouă sarcină pe cale a se pune pe umerii popoului nostru va trebui până la unul să se înfațișeze toți membrii români ai congregației.

Va solicita apoi prezența membrilor români și punctul important al îndeplinirii postului de protopretor devenit vacant în Radna prin retragerea la binemeritata pensie a bravului Péczely Elek.

După cum suntem informați la postul acesta va reflecta protopretorul din Tîrnova *Lengyel Sándor*, și reușind se va face alegerea pentru postul din Tîrnova.

Românii vor trebui să-și dea voturile întâiu de toate pentru vre-un Român de omenie, iar dacă nu s'ar găsi, atunci vom alege dintre streini pe aceia cari ne pot oferi oare care garanțe de cinste și de omenie.

Culmea șovinismului. Prin comitate circulă stupida propunere a congregațiunii din Nyitra care cere parlamentului o lege împotriva presei naționalităților. Șovinistilor de acolo nu li-e destulă actuala lege de presă, nici jefele ce dau ziarele naționale, ci cer să se mai adauge ceva: întrebuintarea numelor nemaghiare a comunelor să fie decretată drept delict de presă!

Presă română este în drept să ceară tuturor Românilor membri în congregațiuni să fie de față și să lupte din resputeri când adresa șovinistilor dela Nyitra va ajunge în discuția congregațiunilor comitatelor locuite de Români.

Comisia verificătoare a V-a a dietei va ține în 16 a luni curente ședință în care se va pertracta petiția înaintată contra mandatului dela Bocșa, a deputatului naționalist, Coriolan Brediceanu.

Deputatul Vasile Goldiș între alegători.

Conform programului său stabilit de mai înainte deputatul *Vasile Goldiș* și-a ținut Duminecă în 24 Sept. (7 Oct.) darea de samă în comunele *Bârzava, Conop și Odvoș*.

Deputatul a sosit la *Bârzava* de cătră Arad cu trenul de dimineața la orele 9. Dela gară deputatul s'a dus deadreptul la biserica gr.-oz. română, unde a ascultat sfânta liturghie oficiată de octogenarul preot *Vasile Popovici*.

După terminarea serviciului divin poporul s'a adunat pe piața dinaintea casei comunale, unde s'a prezentat apoi numai decât și deputatul *V. Goldiș*, care a fost primit cu vii aclamări din partea alegătorilor. Preotul din loc *Iosif Popoviciu* în cuvinte bine simțite a salutată pe deputat în numele alegătorilor. În primăvara acestui an ai venit în mijlocul nostru ca *fiul poporului*, cerându-i să-ți ajute a duce la izbândă sfânta cauză a neamului nostru, iată acum în astă zi frumoasă de toamnă vii între noi ca *părintele poporului*, ca să-l luminezi arătându-i calea mântuirii, pe care ne-o desemnează iubirea fără margini, ce o ai avut în inima D-tale totdeauna pentru neamul nostru românesc. Fii bine venit în mijlocul nostru!»

Deputatul *V. Goldiș* a mulțumit înainte de toate alegătorilor că s'au adunat în număr atât de mare, ca să-l asculte și apoi a desfășurat într'o vorbire de peste 1 oră situațiunea politică a țării, stările din parlament și activitatea de până aci a deputaților naționaliști.

Efect adânc a făcut introducerea vorbirii deputatului: »Cel dintâi cuvânt al meu cătră D-Voastră este cuvântul mulțumitei, că prin votul dat în ziua memorabilă de 30 Aprilie a-ți șters rușinea de pe numele românesc. Că până atunci străinii ne huliau și vorbe de ocară ne-au scos în lume, că votul Românului e marfă de vândut și de cumpărat. Ziua de 30 Aprilie a dat de minciună pe hulitori și de atunci mai cu mândrie mă numesc Român«.

Cu adevărată dragoste priveau *Românii din Bârzava* la deputatul lor și aclamări puternice răsunau în văzduh, când deputatul în cuvinte pline de foc împrăștiă în piepturile tuturor nădejdea, că persistând poporul românesc cu tărie pe calea apucată a activității parlamentare va răsară cu siguranță în curând soarele biruinței și ora fericirii iubitului nostru neam românesc.

Terminată darea de samă deputatul s'a mai întreținut puțin timp cu alegătorii, cari numai cu grea inimă s'au putut despărți de iubitul lor aleis.

În casa dlui învățător *George Pleș* i-s'a servit deputatului și însoțitorilor săi un mic dejun, după care deputatul a cercetat pe preotul greco-catolic român, pe notarul comunal și familiile lor.

Din *Bârzava* deputatul a plecat la *Conop*, unde abiă ajunse pela orele 12^{1/2}. Ne era teamă să nu se fi împrăștiat poporul. Teamă ne-a fost însă fără temei, căci nemâncăți și nebăuți toți *Românii* din *Conop*, bătrâni și tineri, bărbați și femei, i-am aflat adunați în curtea bisericeții de lemn în frunte cu harnicii conducători, preotul *Ioan Petrila* și învățătorul *Grigorie Caba*. Acest din urmă în numele poporului a salutată pe deputat de binevenire asigurându-l de iubirea neștrămutată a tuturor *Românilor* din comună și rugându-l să deie poporului seamă despre starea lucrurilor din țară.

Și aici deputatul *V. Goldiș* a ținut poporului o vorbire, care a durat mai mult de 1 oră, dar ascultătorilor li-a trecut timpul, parcă ar fi fost numai 5 minute, atât de cu drag și cu interes ascultau cu toții vorbele deputatului nostru. Cu deosebire alegătorii mai bătrâni, cari au văzut cu ochii lor vremurile trecute, despre cari cu atâta înduioșare le-a vorbit dl *Goldiș*, cu oarecare

sfială își duceau mâneca la ochi, ca să-și ștergă lacrimile, ce-i năpădiseră fără știre.

Alegătorii au rămas și aici încântați și plini de bune nădejdi pentru viitor.

După terminarea dării de seamă dl deputat a făcut vizită la preotul *Ioan Petrila* și învățătorul *Grigorie Caba*.

Dela *Conop* deputatul a plecat în societatea nepotului său, candidatul de avocat *Ioan Cornea* la *Odvoș*, unde a sosit abiă la orele 2^{1/2}. Aici deputatul a luat prânzul în casa rudeniei sale a doamnei *Maria Beles*, iar în conformitate cu programul stabilit punct la 3 ore s'a prezentat în mijlocul poporului, care-l așteptă pe piața dinaintea bisericeii în frunte cu tinărul preot *Aurel Raica* și învățătorul *Nicolae Dima*.

Preotul *Aurel Raica* salută în frumoasă cuvinte pe deputat mulțumindu-i, că a binevoit a veni și acum în mijlocul poporului, spre a-l lumina, spre a-l îmbărbăta. Văzând deputatul *V. Goldiș* însuflețirea, cu care poporul primește expunerile sale, s'a estins mai pe larg asupra tuturor lucrurilor politice din țară, cari sunt de interes pentru poporul nostru și a arătat în cuvinte convingătoare alegătorilor, că viitorul numai dela harnicia noastră proprie atârână.

După terminarea dării de seamă, care a ținut 1 oră și ¹/₂, preotul *Aurel Raica* a luat din nou cuvântul și adânc mișcat de impresiunea vorbirii deputatului, i-a mulțumit acestuia pentru multele osteneți, ce rabdă pe calea cea grea a luminații poporului și-l asigură, că *Odvoșenii* deia cel dintâi până la cel din urmă numai morți se va despărți de iubitul lor deputat *Vasile Goldiș*. Puternice strigări »să trăiască«, a fost ecoul poporului la acestea cuvinte.

În urmă deputatul a cercetat familia preotului *Aurel Raica* și a învățătorului *Nicolae Dima*, iar apoi în fruntea societății întregi s'a dus să ia parte la nunta ce tocmai atunci s'a ținut în familia fruntașului econom *Ioan Popescu* din *Odvoș*. Văzând apropierea deputatului, toți nuntașii în frunte cu tinerii miri i-au eșit în cale însoții de muzica cu fanfare din *Soboteli*. Mirele și mireasa au sărutat mâinile deputatului, iar acesta li-a poftit viață îndelungată și noroc și i-a sfătuit să iee de pildă vieții viața părinților lor, cari prin temere de Dumnezeu, prin harnicie și cruzare iată au ajuns fruntași între fruntașii satului.

Peste o oară a stat deputatul la masa vrednicului Român *Ioan Popescu* vorbind cu fruntașii satului, cari cu atâta dreg îl ascultau.

Seara la orele 6^{1/2} în fine deputatul a trebuit să se despărță de iubiții săi *Odvoșeni* căci se apropia timpul plecării acasă la Arad.

Și cu ocaziunea aceasta afară de cele politice deputatul *V. Goldiș* a ținut să deie pretutindeni sfaturi bune poporului indemnându-l să-și iubescă biserica, să se ferească de păcatul beției, să fie cruțători și mai presus de toate să prețuiască școala, fără de care nu ne putem mântui.

Cu cuvinte mușcătoare a sbiciuit deputatul mai ales păcatul luxului, care tot mai tare se încuibă în mijlocul poporului nostru. »Când văd mătăsuri, în care sunt îmbrăcate acum *Românele* satelor noastre, când văd greutatea de galbeni, ce apasă piepturile lor, atunci inima mea plânge de durere, căci văd prăpastia sărăciei, ce are să înghită neamul meu iubit și cu drag îmi aduc aminte de vremile trecute, când încă copil vedeam pe măicuța mea bătând pânza la războiu. A fost preoteasă măicuța, ziua grija de noi și noaptea lucră în războiu și eram prin școlile mari, când tot cămeși țesute de maica purtam. Așa a putut crește 11 prunci. Aduceți, dragi femei române, aduceți iar în casele voastre războiu și pe torviala lui va fugi sărăcia din vetrele voastre«.

Așa le vorbiă tuturor deputatul *Vasile Goldiș* și pe fețele multora am văzut semnul hotărârii de a și urmă sfaturile cele bune ale iubitului deputat.

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hotel, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școale, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul **Benoid**. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561. Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 13|14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contrat.

Trebuie să amintesc în fine, că și de astă-dată deputatul V. Goldiș în toate comunele, pe unde a umblat, a împărțit gratuit cărți folositoare pentru popor îndemnând pe alegători să aboneze ziare și să se deprindă tot mai mult ca lectura cărților folositoare.

Știri dela Expoziție.

Expoziția dela București.

«Pester Lloyd» scrie: Juriul a început a lucra împreună cu membrii unguri, Sâmbătă. Membrii unguri au fost primiți cu simpatie extraordinară de Români, cu dl general director Istrate în frunte, de asemenea s'au dat Ungurilor locurile de frunte în juriile speciale. Stefan Molnar, consilier ministerial, e președinte al juriului întreg, dl Zoltan Szillassy e președinte al juriului pentru agricultură, dl Moritz Gelleri, pentru industrie.

Vice președinți și referenți sunt: dnii Nikolaus de Zsolnay, consilierul curții Berthold Fürst, silvicultorul special Földi, Karl Kühne, Richard Arbövy, Roland Hegedüs, Friedrich Balassa, Julius Lickl, Emerich Jakabffy, Friedrich Hartmann, Daniel Poovinecz și Eugen Marich; iar secretari, Armin Sasvari și Zoltan Poliany. În numele grupelor industriale ungurești, dl Moritz Gelleri a poftit pe membrii români ai juriului să ia parte la lucrări. Tot așa au poftit Români pe Unguri. În cinstea Ungurilor a dat Joi dl Istrate un banchet. Cu toate prilejurile, au arătat Români încredințarea că expoziția ungurească a reușit. Toate subgrupele și-au isprăvit lucrările Joi și în comitetul juriului dnii Stefan Molnar și Armin Sasvari, vor reprezenta Ungaria.

Din România.

Dela Manevrelor Regale. Iată programul șederii M. Sa Regelui în Ploești, cu prilejul manevrelor regale:

În ziua de 28 Septembrie M. Sa Regele va pleca dimineața cu un tren special din Sinaia, direct gara Albești, unde va încăleca spre a se duce pe câmpul manevrelor; după amiază, între oarele 5 și 6, Suveranul se va înapoia la Ploești unde va avea loc primirea oficială.

Autoritățile civile și militare se vor afla pe peronul gării.

La oarele 7 și jumătate va avea loc, la cartierul Regal, prânzul la care vor lua parte suita și persoanele invitate.

În ziua de 29 Septembrie, M. Sa Regele va asista, la oarele 9 dimineața, la punerea pietrii fundamentale a lucrărilor de canalizare ale orașului Ploești.

Apoi Suveranul va vizita diferite edificii publice. La oarele 7 și jumătate va avea loc prânzul la care vor lua parte și atașajii militari străini, ofițeri, generali și superiorii și reprezentanții autorităților civile.

M. Sa Regele va ține un toast în onoarea armatei, a județului și orașului, la care va răspunde comandantul corpului de armată, președintele consiliului județean și primarul orașului.

În ziua de 30 Septembrie, la orele 12 dimineața, M. Sa Regele pleacă din gara Ploiești la cantonul 5, de unde încăleacă, și merge la locul din care bariera Câmpinei, unde se va face revista defilării trupelor, cari au luat parte la manevră.

La aceeași oră M. Sa Regina sosește cu un tren special la cantonul nr. 5, și de acolo va merge în trăsură spre a asista la defilarea trupelor.

După defilare, M. Sa Regele călare, M. Sa Regina în trăsură, străbat orașul și vin direct la gară de unde pornesc la Sinaia.

Iată numele ofițerilor străini, cari vor asista la manevrele regale: Franța căpitan Thomasso; Germania căpitan baron von Hamerstein Gesnold; Italia căpitan Zampolli; Turcia, colonel Haviez Chevet Bey și căpitan Rizabey; Rusia, locotenent-colonel Zackievitsch; Anglia, A. S. S. Ducele de Teck locotenent-colonel: Austro-Ungaria, locotenent-colonel de Rozwadowschi; Bulgaria maior Stancioff; maior Liliebjom, ofițer Suedez; locotenent Woods, ofițer englez și locotenent Iacobsohn, ofițer suedez.

Dânșii vor fi încuartați la hotelul »Europa« iar ca conducători vor avea pe dnii căpitani Mironescu George și Nicoleanu Eracle.

Iată numele ofițerilor arbitri la manevrele regale:

Generalii Coandă Constantin, Lambrino A. Ionescu Gheorge și Gheorgiu T., colonelii Volvoreanu Constantin, Costescu D. și Toplicescu C., locotenenți-coloneli Baranga N. S., Pretorian Eracle și Burghilea C., maiorii Angheliescu Constantin, Iacovescu C., Referendaru Al., Lupescu Al., Stratavescu D., Toplicescu G., Georgescu T., Popovici I. și Constantinidi A.; căpitanul Felix Corneliu și locotenentul Palada D.

Un nou asasinat grecesc. »Prezentul« din București scrie: Se știe că astă-vară au venit în capitală frații Costuri din Coritza (Macedonia), unul din ei căsătorindu-se aici, după ce în comuna sa n'a putut obține să i-se dea binecuvântarea bisericească în românește.

Acum aflăm că tinărul Costuri, care s'a căsătorit aici a fost ucis de un grec din Coritza.

Grecii din localitate nu i-au putut ierta lui Costuri că a ținut să se celebreze căsătoria sa de un preot român în biserica românească și în limba românească.

Cu prilejul serbărilor dela Iași pentru dezvelirea statuei lui Alexandri, direcțiunea Teatrului Național va organiza un ciclu de reprezentații cu pieze de ale marelui nostru poet, intitulat săptămâna lui Alexandri.

Pentru abonenți!

Rugăm stăruitor pe toți cei în rezonanță cu plata abonamentului să binevoiască a trimite neîntârziat sumele ce dătoresc. Am intrat în ultimul pătrar de an, și cum abonamentul este a se plăti înainte, e de rigoare ca toți să-și aibă plătit abonamentul. În caz contrar ne vom simți îndemnați a sista trimiterea ziarului.

Administrația.

Ultime știri.

Wekerle și Andrássy la Rege. Viena, 9 Octombrie. Ministrul-președinte *Wekerle Sándor* și ministrul de interne *Andrássy Gyula*, a sosit aici pentru a fi primiți în audiență. Se crede că ministrii vor supune mai multe proiecte de legi importante pentru aprobarea M. Sale și că într'aceste ar fi și *proiectul legii electorale*, pe seama căruia ministrul de interne ar solicita prealabila aprobare.

Catastrofă îngrozitoare într'un circ. Paris, 8 Octombrie. Eri seară s'a întâmplat o îngrozitoare catastrofă într'un circ. În decursul primejdioasei producțiuni a motoci-

clștilor, unul a căzut, la ce publicul și-a scos din curiozitate capul. În momentul acesta și-a pierdut și celalalt cumpăna și s'a prăvălit, omorînd pe unul și rănind grav pe alți șapte dintre public.

Vorbirea dlui Burdea.

Dăm mai la vale vorbirea pe care dl Burdea a rostit-o Duminică în fața Alteței Sale Regale archiducele Iosif August, cu prilejul desvălirii statuei M. Sale.

Dl Burdea era înconjurat de membrii comitetului de ridicare a statuei, membrii între cari episcopul N. Popea a fost patron iar vicarul F. Musta vicepreședinte.

Vorbirea rostită în limba ungurească o dăm în traducerea cum ni-s'a pus la dispoziție.

Alteța Voastră!

Dacă frunzărăm paginile istoriei, ne putem convinge, că aproape fiecare pagină este așa zicând udată de sânge și că iubita noastră patrie a avut să treacă prin multe rele și neplăceri.

Timpuri periculoase au trecut peste noi în trecut și numai înțelepciunea domnitorilor din ilustra casă de Habsburg și vitejiei națiunii avem să mulțămim, că pericolele au trecut, că am ajuns timpuri pline de speranță și glorioase, în urma cărora am putut fi și noi părtași de cultura și civilizația altor popoare culte din vecinătatea noastră.

Dar cu mult mai greu și prin grele lupte și suferințe am ajuns noi în posesiunea acelei culturi la care alte națiuni în pace și fără conturbare au putut ajunge.

De fiecare colț al patriei noastre ne leagă câte o amintire neperitoare și fiecare palmă de pământ siliți am fost să o câștigăm cu sânge și în continu am avut să stăm cu arma în mână ca să putem păstra pământul câștigat.

Pe munți și văi s'a purtat luptă crâncenă, începută de puterea fără margini a Semilunii al cărei scop era ocuparea apusului și nimicirea creștinismului.

În părțile marginase ale puterii noastre au fost mai ales luptele crâncene și față de aceste lupte noi am fost acea stâncă neînvingibilă, de cari s'au frânt săgețile dușmănoase așa că acum cu mândrie ne putem fali cu aceia că Ungaria a fost mântuitoarea apusului și a creștinătății.

Am fost pionerii civilizațiunii și a creștinătății cari am fost așezați în cele mai expuse și periculoase pozițiuni așa că furtunile cari amenințau patria, în primul rând pe noi ne-au atins iar încrederea distingătoare pusă în noi a trebuit să o rescumpărăm cu sânge și viața celor mai distinși și celor mai viteji, iar atunci când viforele amenințătoare au ajuns la culme când pericolul amenințator tot mai mult zguduia porțile patriei când acest pericol amenință existența noastră ca stat precum și instituțiunile noastre cu totala lor nimicire, atunci glorioasa casă de Habsburg a luat refugiu la cele mai eficace mijloace pentru delăturarea pericolului instiuid și organizând instituțiunea graniței militare.

Spre scopul apărării Bănătului-Severin și a părților marginase s'a insăuit cu sediul în Caransebeș regimentul româno-Banatic nrul 13.

Alteța Voastră!

Glorioasa casă de Habsburg ne-a ținut demni și pe noi poporațiunea acestui ținut încredințându-ne noue apărarea părții marginase a patriei, pe care a amenințat-o dușmanul deodată din trei părți. Și când privim îndărăt la timpurile trecute, cu mândrie putem afirma, că am satisfăcut cu

INMORMÂNTĂRI

cu pietate religioasă, pe lângă supraveghierea noastră personală, în toate prețurile, cu frumoase decorări de dolio, în mod corăspunzător.

Exhumare și transport de cadavru în toate părțile necunoscând nici piedici, nici distanță.

CSUTAK KÁROLY és FIA

primul institut de înmormântare

ARAD, piața SZABADSÁG nr. 20,

o o o o (palatul contelui Nádasdy). o o o o

— Telefon 37, serviciu de noapte (la locuință): 339. —

Cunune pentru posminte și pantlici pentru cunune pentru ziua morților și pentru ori-care altă ocazie, cu inscripții în ori-ce fel de execuție, recomandăm împodobirea și iluminarea criptelor după cheltuiala ce o vreți.

SIGRIE de LEMN și METAL

și obiecte de aranjament de tot soiul.

Imprumutăm decorațiuni, catafalce, dric funebru în ori-ce alte obiecte necesare la o înmormântare.

Spriginul marelui public. Csutak Károly és fia. Il cer cu profundă stimă.

succes incredinței primite din partea casei domnitoare.

Credința neînfrântă față de tron și nemărginita iubire față de patrie a fost acesteia conducătoare care în momentele de desperare ne-a insuflat curagiu, predispuându-ne la aducerea celui mai mare sacrificiu, alergând la primul strigăt pentru apărarea tronului și a patriei și ducând la învingere steagul desfășurat.

Pentru vitejia noastră, pentru adevăratul și neinteresatul nostru patriotism și nestrămutata alipire față de glorioasa casă domnitoare, în mai multe rânduri am fost învredniciți de recunoștință și distincție primită din partea domnitorului.

Iar când a sosit timpul și când cu schimbarea împrejurărilor s'a introdus datorința apărării generale a devenit superfluă susținerea graniței militare și a marilor și grelelor datorințe încopciate cu această instituție, gloriosul și înțeleptul nostru rege Francisc Iosif I, prin prea înalta sa ordinațiune din anul 1873 a dizolvat fostul regiment româno-banatic Nr. 13.

A urmat apoi pentru graniță o eră nouă, era civilizațiunii, devenind și noi părtași constituționalizmului iubitei noastre patrii, am devenit egali îndreptății cu ceilalți cetățeni liberi ai liberei noastre patrii. Dar' n'am fost împărtașiți numai de plenitudinea drepturilor cetățenești și politice, ci gloriosul nostru domnitor și chiar în altă privință nu și-a uitat de credincioșii Săi grăniceri. Nu și-a uitat că locuitorii acestui ținut peste 100 ani au trebuit să stea înarmați păzind și apărând granițele statului, pentru care servicii i-a și răsplătit în abundență, făcându-i stăpâni peste păduri, izlaze și alte realități în valoare de mai multe milioane, iar prin aceea că din nou le-a recunoscut și întărit drepturile și privilegiile lor strămoșești, a dat prin aceasta dovadă strălucită, că cât de mult a apreciat alipirea însuflețită și desinteresată a acestui popor față de tron și de patrie.

Această străformate s'a întâmplat înainte cu 30 de ani și d'abia a trecut o generație de om și seculara credință față de domnitor cu putere erumpătoare a străbătut în inimile poporului grănicer, iar iubirea și recunoștința a devenit tot intențivă și generală, așa că tot mai mult a prins teren aceea ferbinte dorință de a da și în mod vizibil expresiune acestor simțăminte, pe cari să le dovedim înaintea lumii și a le eterniza pentru generațiunile viitoare.

Și iată, că cuvântul trup s'a făcut.

Ideea a aflat însuflețitoare primire la toate straturile populațiunii noastre. Să ridicăm monument Majestății Sale, bunului nostru rege aducerea aminte, săpată în metal, care pe vecie să vestească gloria Majestății Sale, vecinica Lui amintire precum și omagiul de recunoștință a supușilor Sei! Și primul strigăt a pus în vibrație corzile inimii, a reînprospătat glorioasa amintire a strămoșilor și precum atunci vocea supremului comandant a pus în picioare gata spre războire, pe grăniceri, tot astfel și acum instituțiunii și privați, mic și mare, sărac și bogat cu însuflețire au contribuit cu denarul lor pentru sublimul scop.

Măreață stă deja statua de metal și răpitoare în sublimitatea sa! Lăsați vălul pentruca în mod omagial să privim spre ea.

Simplu, dar' majestos stă înaintea noastră chipul de metal al bunului nostru rege fără embleme și fără inscripțiuni!

Gloriola feței Sale radiază spre noi, iar privirea-i limpede și binevoitoare străbate în depărtare.

Iar noi privim spre ea, stăpâniți fiind de simțămintele neperitoare recunoștințe, iar inimile noastre sunt puse în mișcare, căci chipul de metal în vecii vecilor va vesti nemărginita lui bunătate, inima Sa cea nobilă.

Și vecinic să stea monumentul o vecinică aducere aminte a grandiosității domnitorului, precum și ca o dovadă a iubirei recunoscătoare a poporului.

Iar acum în numele întregului popor din fosta graniță dăm Alteței Voastre expresiune celei mai simțite mulțumiri, pentruca la intima și familiara noastră festivitate ne-ați onorat cu înalta Voastră prezență rugându-Vă totodată ca să binevoiți prea grațios să aduceți la cunoștință Majestății Sale, bunului nostru rege nestrămutata noastră credință față de tron, neperitoare recunoștință față de casa domnitoare, alipirea și umilirea față de patrie, precum și omagiale noastre de supuși ai Majestății Sale.

Trăiască regele!

Trăiască patria!

Semne bune.

O veste îmbucurătoare, una dintre cele mai îmbucurătoare dintre câte ni-s'a dat prilejul să auzim dela Români din Bihor, ne sosește acum.

Învățătorii ortodocși din districtul Orășii-mari și-au strâns rândurile și după ce mai mulți ani dearândul au fost răsleți, ne dându-li-se nici un modru de apropiere, nici de discuție și nici de luminare în anumite adunări, azi se găsesc în plăcuta poziție să-și vază realizată o dorință a lor pe cât de veche pe atât de justă: de a-și putea forma reuniunea lor.

Ministrul de instrucție publică după o trăgănare de mai mulți ani în sfârșit a aprobat statutele reuniunii, dându-le deci dreptul să se organizeze și ei.

Și e din cale afară îmbucurător faptul, că învățătorii noștri în conferența constituantă ce s'a ținut în Miercurea trecută la Oradea-mare au știut să chipzuiască în modul cel mai potrivit asupra felului lor de conducere, punând în fruntea lor pe un atare bărbat, care are și darul și puterea de a sădi lucruri bune și folositoare și prin muncă comună și stăruitoare de a ridica la un nivel mai înalt de cultură, această pătură a societății noastre, și de a-i da îndrumările bune pentru formarea lor în viitor. Căci cine era mai chemat a fi pus în fruntea acestei reuniuni decât dl *Alexandru Munteanu a lui Vasile*, protopopul tânăr al Peșteșului, înflăcăratul naționalist, și cel mai bun paznic a orânduieilor adevărate bisericesti și școlare.

În o luptă care este pornită cu scop de cultivare intelectuală, nu poți răsbî și nu poți învinge, decât cu oameni idealști și însuflețiți pentru cauza sublimă a înaintării.

Iată de ce e nemerită alegerea dlui *Alexandru Munteanu* de presidential reuniunii. E idealist și idealistului îi trebuie teren de activitate, și teren de activitate i-se dă chiar acolo, unde mai simțitor se văd nevoile de cultură.

Se vor grupa în jurul lui toți Români de bine din Bihor și toți doritorii de prosperare și înflorire a obidului nostru neam românesc de acolo, atât de înapoiat și atât de exploatat.

Reuniunea va urmări scopul de a cultiva membrii ei și aceste tendințe de cultivare învățătorii le vor răspândi în cercul lor de activitate.

Reuniunea va remunera pe muncitorii cinstiți, desvoltând astfel ambiția de muncă și în cei slabi...

Prin reuniune se va da un avânt puternic cântecelor noastre. Ele vor fi cultivate de cătră țeranii noștri. Vedem cum la anumite adunări ale învățătorilor din părțile Aradane, cântau coruri de plugari cu mult succes. Oare de acum înainte nu se va găsi un iscusit dascăl și în Bihor, care să-și facă cinste cu atari lucruri înălțătoare?

S'au plâns învățătorii din Bihor până acum, că pentru aceia nu se pot cultiva, c'au fost împiedecați de autoritățile statului. Acum li-e deschisă calea deci la muncă, la munca din care să răsără razele de lumină dătătoare.

Și cu gând bun și inimă caldă toate se pot face.

Petru E. Papp.

Inaugurarea internatului român de băeți din Cernăuț.

O serbătoare frumoasă au avut Duminică frații noștri din Bucovina cu prilejul sfințirii internatului de băeți români Francisc Iosif I.

Înainte cu zece ani s'a deschis în capitala frumoasei țerișoare a Bucovinei primul internat de băeți Români, merit de a da adăpost fiilor mai săraci ai poporului român din Bucovina. Internatul în viață-i de un deceniu — scrie *Gazeta Bucovinei* — a făcut mult bine, dar totuși nu destul. Căci doritorii de a fi primiți în el au întrecut în ultimii ani numărul de 400 și abea a treia parte poate să fie primită. Comitetul «Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina» a trebuit să se cugete deci serios la înlăturarea acestui neajuns.

În urma ajutoarelor însemnate din partea înaltei Diete și a fondului religios, s'a ridicat pe vechiul edificiu, restaurat radical, etaj, astfel că încăperile internatului sunt acum de două ori mai mari ca mai înainte.

Actul sfințirii a fost săvârșit de I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul *Vladimir*, cu numeroasa asistență. Cântările rituale le-a executat corul bărbătesc al internatului. Apoi salută președintele «Societății pentru cultură» dl *Dionisie cav. de Bejan* pe cei prezenți mulțumindu-le pentru interesul ce l-au arătat față de această instituție.

În numele guvernului, președintele țării Dr. de *Bleyleben* salută marea operă săvârșită de Români prin mijloacele lor proprii și promite că va sprijini din răspuneri această instituție.

În cuvântul la urmă dl *Dorimedont Popovici*, care rostește un discurs însuflețitor, zicând într'altel:

Ilustră adunare, stimaților oaspeți și iubitorilor Români!

Aflându-ne cu ajutorul bunului Dumnezeu în fața unui moment atât de înălțător pentru neamul românesc din Bucovina, moment, care noi cei de față îl petrecem cu cea mai adâncă emoțiune sufletească, nu putem omite a arunca o scurtă privire asupra celor petrecute, dacă voim să apreciam pe deplin însemnătatea serbării noastre de azi.

Onorată adunare! Au fost timpuri de amară strivire a elementului românesc de pe acest pământ de pământ, când acum 50 de ani în urmă s'au redeșteptat de sub învâlișul unei culturi străine inimile românești ale claselor noastre culte la o viață națională.

Biata noastră țărișoară, acest scump mărgăritar din coroana Voevodului Ștefan cel Mare, făcea pe atunci impresia unui colț de pământ, unde românul indigen era lipsit de reprezentanță cuvenită în manifestațiunile vieții publice. Din mijlocul acestor vremi ce s'au stărnit asupra singurului popor bășinaș din țară, se înalță cugetul românesc al unor băbați providențiali ca *Hurmuzăchenii* și *Arune Pumnul*. În adâncul lor devotament pentru cauza românească ei pun plugul în țelina părăsită a redeșteptării naționale.

Dându-și sama de cultura mai înaintată celorlalte popoare de sub gloriosul sceptor Habsburgic acești băbați se aprinseră de dorul de a transplanta roadele civilizațiunii în cultura noastră națională, de dorul ca neamul românesc să fie pătruns în mersul lui de desvoltare de geniul culturii proprii, ca întreaga noastră viață să strălucească în farmecul și mândria culturii naționale.

Năzuința lor socială de un zel neobosit culmina în nobila intențiune de a îndatori forțele intelectuale ale poporului nostru la muncă serioasă pentru ca să ajungem a ne bucura de reprezentanți vrednici în toate breslele și stările din țară.

Domnilor! Astăzi după un timp atât de îndelungat, privind în urma noastră, nu cred că putem

susține cu toată tăria convingerei noastre, a fi lucrat cu deplină credință întru realizarea acestor frumoase probleme.

Nu avem cuvânt a ne plânge că n'am avut bărbați cu minte luminată, care să fi plecat pe calea desemnată de acei fii demni ai națiunii noastre, dar nu toate încercările făcute de ei pentru a încheia forțele capabile ale neamului nostru la muncă românească au fost încoronate de succes.

Lovindu-se ca toate întreprinderile nouă de greutate indispensabile ale începutului, multe din ele n'au putut să ajungă la realizare și numai o modestă parte a isbutit să se înalțe în adevărate focare naționale, dela cari să se reverse măcar o parte din binele dorit asupra sermanului nostru popor...

Frumosul discurs se termină cu următoarea ipoteză :

Iubiți elevi! De astăzi înainte se vor putea trânge la acest altar sfânt al culturii noastre naționale și ceilalți frați ai voștri cari poate încă acest ajutor ar fi rămas în tină și întuierec.

Părinții noștri iubitori de neam au înțeles glasul bărbaților de încredere și mulți dintre ei au lepuz numai cu mari sacrificii obolul lor pe altarul speranțelor frumoase, ce le nutresc dela voi, generația noastră viitoare.

Țineți în minte, că și cel mai mic sacrificiu, ce s'a adus pentru înălțarea acestui institut grandios a fost pornit din dorința fierbinte, ca să ajungeți o falangă de apărare națională a drepturilor noastre periclitate.

La vatra familiară, pe băncile școlare, în forul publicității, în templele științelor și ale artelor, în pace și în războiu, în saloanele boerilor și în coliba cea de pe urmă a iubiților noștri țărani, în rugăciunile sfinte către Dumnezeu și în conversațiunile cele mai tainice ale inimelor voastre ori și când, ori și unde, iubiți și păstrați limba și cultura noastră națională.

Aceasta este răsplata, ce v'o cere neamul pentru munca ce a depus-o întru îngrijirea voastră și întru înflorirea neamului, din care facem parte.

Presă română de acolo apostrofează unanim absența mai multor fruntași bucovineni dela aceasta serbare națională.

o lămurire.

Primum spre publicare următoarele:

Față de afirmația, cuprinsă în articolul »Tovărășii« publicat în președintele DVoastre ziar, că eu aș fi prezentat băncile noastre ca jefuitoarele poporului nostru, țin să declar următoarele:

Activitatea mea modestă de până acum, atât eu față cât și cu condeiul desmint categoric talmăcirea, pe care scriitorul articolului a dat-o poate nu cu rea credință, vorbelor mele spuse în adunarea dela Timișoara — despre băncile noastre.

În introducerea, ce am făcut proiectului de statute, a cărui referare o aveam, după ce am amintit că celelalte popoare din țara, ce o locuim au fel și fel de instituții economice, am spus, că și noi trebuie să ne alcătuim pe lângă cele vre-o 120 bănci românești și însoțiri sătești de consum, valorizare și credit. Amintind de însoțirile de credit anume m'am oprit și am zis cam următoarele:

— »Când indemnăm pentru alcătuirea de însoțiri de credit, țin să nu fim rău înțeleși. Căci noi nu dorim ca prin însoțirile de credit să muncim contra băncilor noastre. Din contră credem că prin alcătuirea astorfel de însoțiri, chiar băncile noastre s'ar întări, după ce însoțirile ar înlocui agenții ce îi au acum băncile pe sate și dintre care cei mai mulți lucră aproape ca și cămătarii, ce jefuesc poporul«.

Atât am zis și cred că un adevăr am spus. Un adevăr însă prin care nici decât nu am hulit băncile noastre, căci ar fi o mare nenorocire, când toți agenții băncilor ar fi considerați ca făcând parte din conducerea băncilor noastre.

Rolul și importanța băncilor noastre poate mai puțin, ca ori cine am tras-o vre-odată la îndoială. Bunătățile ce le avem însă în urma băncilor noastre să nu împedece să spunem ori și unde și neajunsurile ce le observăm și atunci de sigur, că vom ști cu toții, că instituția agenților, în felul ei de azi e tot atât de păgubitoare, ca și

faptul, că la multe bănci de ale noastre se fac căpătueli nepotrivite cu progresul economic, mai ales în urma răului, că multe bănci sunt și azi conduse prin oameni, ce nu-și înțeleg slujba la bănci ca ocupații »laterale« chiar și când sunt puși în fruntea băncii.

Vasile C. Osvadă.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 9 Octomvrie 1906.

— **Știre personală.** Deputații naționali din Arad pleacă azi seara la Pesta, unde vor lua parte la ședințele dietei, ce se va redeschide Mercuri.

— **Hirotonire.** P. S. Sa Ioan I. Papp episcopul diecezan a hirotonit întru preot pe Alexandru Gligor ales în parohia Bunești.

— **»Független Magyarország«** atât de compromisă înaintea publicității cinstite, voiește să-și reabiliteze reputația pierdută prin articoli, ce plac Maghiarilor. Articolul de fond de Duminică, ce poartă iscălitura lui Burgyán Aladár cuprinde invective la adresa Austriei și vorbe de laudă la adresa poporului maghiar care — zice — are suflet cinstit și spune pe față ce-l doare și îi place.

Acel Burgyán Aladár se și potrivește de minune să scrie la F. M.

Limba rom. în palatul justiției din Cernăuț. Cetim în »Apărarea Națională« Falcic se înalță în fosta piață a Elisabetei mândrul palat al justiției, constituind o injustițe gravă față de poporul român. Aflându-te în el te-ai crede în centrul Germaniei; toate inscripțiunile sunt în limba germană, și nu ai putea să spui că te afli în chiar însăși capitala unei țări românești. Limba română e exterminată cu desăvârșire. Țăranii români, cari nu știu ce și vorbi nemțește, rătăcesc înzădar prin cele coridoare lungi și late, și până când un milostiv străin se îndură să-i dea explicațiile necesare, termenul stabilit, la care trebuia să se înfățișeze, a trecut, și el se trezește condamnat în absență, deși de oare întregi rătăcește în palatul justiției. În numele poporului românesc și în baza drepturilor istorice ce le avem, cerem ca toate inscripțiunile de pe pereți, ușe și ferești să se facă în limba românească.

— **Emigrările în America a Românilor din Ungaria** formează pentru noi numai daună.

Iată cum o caracterizează aceasta emigrare dl N. Iorga în numărul ultim al »Neamului Românesc«:

»De aici unii se întorc, alții pier în fabrici și ateliere, fără (în America) nici o îngrijire din partea stăpânilor, ai noștri îndeplinesc munca cea mai grea, mai josnică, mai primejdioasă și mai prost plătită; câte unul capătă obiceiurile rele ale unei civilizații sălbatece, fără Dumnezeu, fără lege și fără milă, și aduce păcatele altor locuri și prin pașnicile sate ale Ardealului. Cu tot banul ce se câștigă în țară străină, cu toată iubirea pe care omul nostru o are pentru brazda și căsuța sa, datina cea nouă a trecerii Oceanului e plină de urmări rele«.

— **Un apel.** Dl George Ciugudean învățător în Chișfalău ne cere publicarea următorului apel adresat către învățători:

Frați colegi! Cauza sfântă și ardentă ce ne-am pus de gând s'o ducem la îndeplinire se apropie tot mai mult de țintă. Ameliorarea sorții noastre nu se mai poate amâna de pe o zi pe alta. Cuțitul ni-e la os și mai mult nu putem răbdă. Ziua cea mare și însemnată pentru noi va răsări încurând. Chestia aceasta precum și determinarea zilei congresului e o temă prea grea de rezolvat. Numai câțiva învățători nu o pot rezolvi, dacă noi vom stă cu toții în ajutor.

Fraților, la Blaj, e convocată pe zilele din 23—24 a lunii Octomvrie st. n. adunarea generală a învățătorilor gr.-cat. din dieceza Blajului. La aceasta adunare iau parte din fiecare protopopiat câte 2 (doi) învățători ca delegați. Ar fi foarte conștient ca și din alte dieceze române gr.-or. și gr.-cat. a Ungariei să se prezinte cel puțin câte 4 (patru) colegi români mai chemați și devotați pe zilele acestea la Blaj, spre a se pune în conțelegere cu colegii din dieceza Blajului și în unire a defige ziua — programul și locul unde să ne ținem congresul dăscălesc. Iar decisiunea lor va fi va-

labilă pentru întreg statul învățătoresc din Ungaria. Dar' mai ales acei colegi, cari sunt favorizați de soarte cu stare materială mai bună vor îndeplini o datorință sfântă, dacă nu prețetează a se prezenta la Blaj pe termenul mai sus indicat, unde vor avea să hotărască asupra sorții tuturor învățătorilor români din Ungaria.

Fraților, nu lăsați acest prilej bun să ne zboare din mâni. Ci să mergem la Blaj pe 23—24 Oct. st. n. a. c.

Tot atunci se va alege și o comisiune, care să exopereze concesiunea, precum și bilet de călătorie redus pentru zilele congresului.

La revedere la Blaj!

— **Despăgubirea rezerviștilor cari au făcut serviciu militar în timpul ex-lex-ului.** Guvernul ungar a luat asupra-și datorința să despăgubească în bani gata pe rezerviștii suplitori, cari pe vremea »ex-lex-ului« au fost chemați la serviciu activ militar. Cât de curând se vor împărți între acești rezerviși 1 jum. milion coroane. Fiecare rezervist capătă pe o zi de serviciu activ 1 cor. 60 bani, așa că cei ce au servit 185 zile întregi, capătă câte 296 coroane. Dar ca să li-se deaceastă sumă, trebuie să dovedească că sunt săraci.

— **Omorul din Timișoara.** Ingrozitorul omor din Timișoara a cărui victimă a căzut nenorocitul *Dimitrie Giulan*, un bun și harnic Român, continuă a ține în agitație publicul românesc din Timișoara și jur. Se știe că nenorocitul Giulan, care a luat parte la expoziția din București în grupa excursioniștilor aradani, a fost ucis mișelește, când se rentorcea din București seara dela gară, pe un drum destul de frecventat. Uci-gașul care și-a repus victima cu trei împușcături de revolver, dintre cari una l-a nimerit pe Giulan în inimă alta în cap — a isbutit să scape din mâinile mulțimii care l-a luat la goană. Nenorocitul Giulan nu și-a mai putut vedea nevasta și patru copii rămași acum orfani.

S'a pornit imediat o întinsă cercetare, până acum însă mișelul ucigaș n'a putut fi descoperit. Poliția precum ni-se comunică crede că omorul a fost săvârșit cu plan și tâlharul a fost pus la cale.

— **Instalarea lui dr. Boromissza Tibor**, noul episcop din Sătmăre s'a făcut Duminică în 7 Octomvrie.

— **Trenul expres**, ce a plecat ieri seara din Milano spre Roma, a deraiat aproape de podul de peste Po. Cinci pasageri au murit, iar cinci zeci au fost grav răniți.

— **Medicii din comitatul Arad și Bihor** — așa se zvonește — că dacă va izbuti guvernul să introducă legea de asigurare a muncitorilor, au hotărât să facă grevă. Pacienților vor întinde primul ajutor împlinindu-și astfel datoria, dar mai mult nu se vor ocupa cu ei fără plată.

— **Cunoscutul aeronat german**, Conte Zeppelin, va face săptămâna viitoare o nouă ascensiune cu balonul său construit din nou.

Ascensiunea se va face la Constanța în Elveția.

— **»Școala pentru economia și industria de casă«**, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, a fost deschisă în 15 Septemvrie a. c. În această școală se învață: pregătirea bucatelor și a pâinei, conservarea legumelor și a poamelor, curățirea și ținerea în ordine a locuinței, spălătul, călcatul și îngrijirea rufelor, confecționarea rufelor, cusutul, croitul, împletitul cu mașina, torsul și țesutul, precum și câteva studii teoretice. Se învață, am putea zice, tot ce-i trebuie unei bune econoame (și am dori, ca toate Românele să fie bune econoame). În urmare, numai recomanda putem publicului românesc această școală folositoare, care e condusă cu mult devotament. Când ne lipsia o școală economică și industrială, era numai natural, ca să alergăm aerea pentru a primi cunoștințele corăspunzătoare;

astăzi însă e păcat a ne mai adresa tot numai la străini.

— **O păreche de însurățai** din Calabria au fost zilele astea victima unei pungășii îndrăznețe.

Aflându-se la Neapole, în călătorie de nuntă, însurățaii au fost întâmpinați într-o seară într-o stradă singuratică, de cinci oameni cari dându-se drept polițiști, au percheziționat pe bărbat și i-au luat portmoneul cu 122 de franci sub cuvânt că banii erau falși.

La protestările bărbatului preținșii polițiști se făcură că-l crede, îl supuseră însă se prezenteze la poliție spre a se legitima, și plecară cu paralele.

Numai după ce s'au dus la poliție au înțeles însurățaii că fuseseră pungășiți în chip îndrăzneț.

— **Sumarul numărului 7** (Septembrie) al revistei »Viața Românească« din Iași. I. Al. Brătescu Voinești, Conu Alecu (schiță). N. Volenti, Lui X... Alexandru. I. Agârbiceanu, În luptă (nuvelă). V. Loichiță, Versuri, P. Bujor, Suflete Chinate (schiță). G. Ibrăileanu, Probleme Literare. Horia Petra-Petrescu, Badea Cărbănană (nuvelă). Aurel Onciul, Evoluția politică în Bucovina. S. Secula, Viața Românească în Ardeal. — Teatrul. M. Costea, Din Basarabia. — Români și chestia Agrară. P. Nicanor & Co, Miscelanea. Izabela Sadoveanu (Evan), Cronica Literară (Critica feminină). P. Bujor, Cronica științifică (Foamea și iubire în luptă pentru existență). Dr. I. Simionescu, Cronică Pedagogică (Tot »O Dorință«). Vintilă I. G. Brătianu, Cronica Internă (Obștiile Sătești pentru Arendarea de Moșii). I. Russu-Sirianu și C. S. Cronica Externă (Falimentul Politiceii Maghiare). — Cum pacifică dl Stolypin Rusia. Recenzi.

— **In exclusivă magazină a fabricii de pânuri au sosit noutățile de toamnă.** O întregă uniformă de haine bărbătești 3 metri pânuri de lână fl. 3,90, 4,45, 5,40, 6,60, 7,95.

In provință trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2,20 cmt. fl. 6,60—7,50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe. Cu stimă: **Leichner és Fleischer** magazinul fabricii de pânuri în *Arad*, Szabadságtér 17.

Economie.

Arad, 8 Octomvre.

Un sfat înțelept.

Di *N. Iorga*, sulevează în n-rul din urmă al »Neamului românesc« o idee foarte salutară, îndreptată mai mult la adresa capitaliștilor români din România, care însă ne privește și pe noi. Di Iorga îi sfătuește pe boierii de dincolo să cumpere moșii în Ardeal, după-ce băncile noastre nu dispun nici de capitalurile corespunzătoare, nici nu sunt »prea lămurite încă asupra chemării lor pentru a face ceia ce au început a îndeplini băncile săsești: a lua adică moșiile scoase în vânzare și ale împărți unei colonii de țărani de neamul lor.«

Di Iorga scrie:

»A fost însă o epocă — acum vre-o două sute de ani — când boierimea munteană, având pungi de bani la îndemână, cumpăra, pe întrecutele, moșii în Ardeal. Și până astăzi trăiesc curțile și numele boierilor nostri la Poiana-Mărului, la Sîmbăta-de-sus, la Recea.

»Cei ce făceau asemenea cumpărături, Brâncovenii, Cantacuzinii și alții, mai aveau și un alt gând: să-și asigure acolo un adăpost.

»Astăzi nu mai e nevoie de așa ceva. Bo-

ierii noștri, bogații noștri, cari caută cu patimă să câștige tot mai mult pământ, au însă un alt motiv care ar trebui să-i îndemne a-și lua moșii acolo. Oare ar fi fără urmări pentru binele și dezvoltarea României din acele părți, pentru cultura și mândria ei, întinderea peste munte a marii proprietăți teritoriale românești?«

BIBLIOGRAFIE.

A apărut Nr. 10 din revista *Junimea Literară* cu următorul sumar:

Vara (poezie): Ana Conta Chernbach. Ceva despre folosul limbilor clasice în școlile medii: Ion Ursu. Incă's tânăr (poezie): Leandru. Femelor române dela noi (poezie): G. Rotariu-Rotică. Coșbuc și Goga față de poporul român (urmăre): Aspasia Luția. În zori de zi (poezie): Leandru. Familia lui Vasile Varnav (notiță istorică): S. Fl. Marian. Lăcrămioare (poezie): Orfeu. Poeme în proză (trad. din Oscar Wilde): I. M. Cântec: V. Loichiță. Ion Gorun (studiu): Liviu Marian. Dări de samă: Elv. Notițe bibliografice: N.-r. Poșta Redacției. Redacție și Administrația: Suceava (Bucovina) strada Sturza Nr. 655.

Posta Administrației.

Sofroniu Avramescu, Nicolinț. Am primit 10 coroane ca abonament până la 1 Octomvre st. n. 1906.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**

Editor proprietar: **George Nichin.**

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Români din Bosnia și Hertegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 19 Noemvrie 1904. Adăugate și întregite de **Isidor Ieșan.**

Se poate căpăta cu prețul de 1 C. 50 f.

Plus 10 fileri porto.

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelei și regușelei este

zăharul lui RÉTHY

— ce se capătă în ori care farmăcie. —

Prețul unui borcan 60 fl. Să se ceară numai zăharul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu porto cu tot.

Pregătitorul **RÉTHY BÉLA** farmacist, Békéscsaba.

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Octob. 1906.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	5.00	12.34	10.54
Ciaba	5.20	1.29	11.39
Szolnok	7.32	4.24	3.05
Bpesta, sosește	9.35 dim.	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.00 dim.	10.10 seara
Szolnok	9.23	1.09	1.30
Ciaba	11.13	2.05	4.32
Chitighaz	11.30	2.34	5.03
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29	6.05 dim.

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.02 d. m.	6.35
Ghiorok	—	4.35	7.06
Radna-Lip.	12.57	5.09	7.34
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-IIia	2.32	8.07	9.47
Deva	2.56	8.46	10.27
Simeria-Piski	3.14	9.16	10.56
Orăștie	3.32	9.45	11.22
Vințul-de-jos	4.16	10.35	12.11
Alba-Iulia	7.—	10.56	12.31
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	13.36	2.30
Vințul-de-jos	4.48	12.05	2.44
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria-Piski	6.05	1.05	4.12
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-IIia	7.11	1.41	5.10
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.41	3.25	7.41
Ghioroc	10.10	—	8.16
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-Nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara s.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara pl.	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-Nou	10.27	3.33	10.49
Arad, sosește	10.40	3.42	10.59

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Iconostase noi, precum și renovări după specialitate **Schmidt János,** se execută cu cea mai mare conștiențiozitate la zidarul de biserică **Budapesta** IX. Soroksári utca 40. Fondată la anul 1888.

Nou atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public.
și am deschis

atelier de modă pentru pălării de dame
în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa
lui Sebessy), care va corespunde timpului și gustului
modern și tuturor pretenziunilor de azi.

În magazinul atelierului meu, se păstrează în
permanent cele mai frumoase modele esite dela
fermele cele mai distinse. — Asortiment mare de
pălării de doamnă. — Străformări și alte lucruri
partinătoare acestei specialități, se execută punctual
și cu prețuri moderate.

Comandele din provincă le execut cu cea mai
mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA
ARAD, strada Deák Ferencz nr. 2.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public
și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza
măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am
avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața
Andrássy nr. 20, în palatul Fischer
Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11
casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat
cu mult mai ieftin, ca cel de până acum,
avem în plăcuta poziție de a servi pe on.

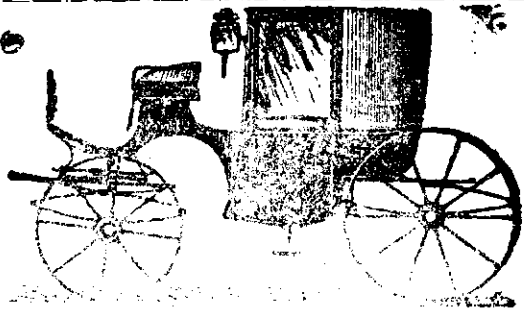
noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile
ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public
asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate
cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu
vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu bine-
voitoarele lui comande și semnăm
cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânăt” — József főherczeg-ut nr. 11.

● În mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4.
(Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite
caruțe noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte

avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș
și fără acoperiș, sănii, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine
voește se cruțe timpul, cine nu voește se
fie spus la vre-o boală de piele, acela
se rade

cu „RASOL”
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de
30 de ori, 2-40 Cor. În provincie 3. Cor.
plătindu-se înainte, se trimite gratuit, Cu
mandat postal mai scump cu 20 fl. Pregă-
tește și trimite

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vânzătorilor da concesiune. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

„RASOLIN”-ul
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2-50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fl. Uni-
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

Cine e bolnav!!

Oleul-Reuma de Bälle-Ercu-
lane a lui **Dr. Arányi**

foarte renumit, ci ce n'ar trebui să lipsoască din nici o casă necondiționat
și cu siguranță vindecă

! reuma, !
! cursoarea și !
! podagra. !

Se recomandă bila la durere de mână, spate, pept, șole, lovitură, silă, serân-
tătură, durere de urechi, tuit de urechi, durere de cap și dinți. Provăzut
cu îndrumare pentru întrebuintare punctuală. — Prețul unei sticle 2 coroane.
Sticlă de probă 1 coroană. Să fim de băgători de samă la numele lui
Dr. Arányi! — Ori ce alt-le sunt falsificări tendențioasă. — Se poate că-
păta numai la pregătitorul:

Farmacia BALLA SÁNDOR, Hódmezővásárhely, Fő-tér.

La comande prin poste pentru exped. și ladă se compută
40 fl. La comandă mai mare de
8 coroane pachetarea gratuită și pachetul se expediază scutit de cheltuieli
în caz de trimitere înainte a sumei.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am
repășit dela conducerea cafenelei „EUROPA” (Borkostoló) și
am luat în primire dela dl HERCZEG GÁBOR în 1 Octomvrie

Cafeneaua „HAZÁM”

din colțul străzilor Weitzer János și Batthyányi și am
deschis sârbătorește în 6 Octomvrie cu concursul unei araf de
bun renume. Cu acest prilej comunic onoratului public, că în
cafeneaua mea voi servi cele mai bune băuturi și mâncări răci
și mă voi strădui ca să dobândesc mulțumirea onoraților mei oaspeți.

Recomandându-mă în buna credință a onoratului public,
rămân

cu tot respectul

Havancsák József
cafegiu.

ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK.

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales
mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

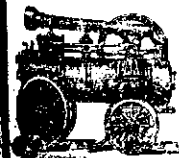
de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL”
și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de treccat cu benzin și aburi, pluguri și
tot felul de mașini agricole mari
și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimitem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători
că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad

am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bâr-
bătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela pre-
țul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efectueșc
în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum
se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

Colorator de sticlă

MAYBÖHM KÁROLY

Budapest, VI., Országbiró-u. 33.

Primește spre efectuare lucrări artistice. — Mustre trimit gratis și franco. La dorință călătoresc și la fața locului pe spesele mele.

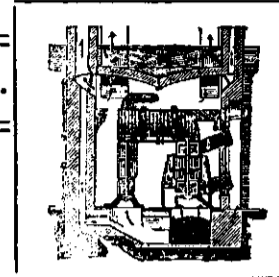
Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui KOCH JENŐ

Budapest, V., Bâthory-utcza 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, căselor de familie, bisericilor, teatre, hoteluri etc.

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Catalog despre cuptoare Meidinger la dorință trimit gratuit.

Planuri pentru aranjamente de încălzire din centru se fac gratuit.

Am onoare a aduce la cunoștința damelor din loc și provincie, că

in loc

pe strada Batthyányi nr. 19

am deschis

un atelier de modă

pentru haine femești

corespunzător cerințelor moderne.

Cerând sprijinul onoratelor doamne, rămân

cu deosebită stimă

Csejtoy Katicza.

Arangeamente de luminat Acetylen

cu baterie independentă, cu aparatul brevetat „Lux“. Desvoltătoare fără manuire, automate, sistem cu carbid .. în apă fără orice primejdie. ..

Arangeamente de lumină electrică și de transmisiuni.

Specialitate: Baterii mici independente (Eletrogene) pentru orașe, castele, hoteluri, mori și case private. Manuire nu este, prețuri ieftine. ..

O lampă aprinsă de 16 lumini costă pe oră 1 fil., o putere reală de cal costă 6 fil.

Motoare: de benzin, gaz, de oleu .. .. ect. pentru orice scop. .. ..

Fejér és Schmidt

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

ROSTÉLY GYÖRGY urmasul lui ZISKA J.

Fondat in 1872

mare fabrică de măsurii metrice de greutate

Fondat in 1872

în BUDAPESTA, VI., Eötvös-utcza 51.

(In fața cu gara de Nord. Comunicație cu trenul electric din toate părțile.)

PREGĂTEȘTE

instrumente pentru fauri, măsurii pentru cereale și de păduri.

Liferantul de cereale și a bursei de efecte din Budapesta

Renovări efectuesc prompt și cu prețuri eftine.

Correspondența in limba maghiară și germană.

Câștig lateral ușor și splendid.

Pentru familii și dame.

Nici la o casă să nu lipsească originala mașină de împletit „STYRIA“.

Preț-curenturi gratis.

Condițiuni avantajoase de plătire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria:

FÓGL J. L. BUDAPEST, VI., CSENGERI-UTCZA 54.

